

Szakmai beszámoló **az Országos Közgyűjtemények Szövetsége 2013. évi tevékenységéről**

Az Országos Közgyűjtemények Szövetsége 2013-ben az alapszabályban kitűzött célok elérése érdekében és az éves munkatervben meghatározott feladatok alapján folytatta közhasznú tevékenységét. A szervezet alapszabályban meghatározott rendszeres működése biztosított, gazdálkodása rendezett volt. A működés pénzügyi feltételeit a tagdíjbevételek biztosították. A beszámoló a 2013. december 31-ig folytatott munka bemutatását és értékelését tartalmazza, de kitekintést nyújt a 2014. első hónapjaiban történetekre is.

Szervezeti élet, képviselő változások

A 2013. évben az elnöki feladatok ellátását, az alapszabályban meghatározott egy esztendőre, 2013. március 19-től E. Csorba Csilla vette át. A Felügyelő Bizottság elnöki tisztét 2013. január 1-től dr. Fehér György vette át. A Felügyelő Bizottság tagja volt a 2013. évi közgyűléstől dr. Sajó Andrea. Képviselési joga főigazgatói megbízatásának megszűnése következtében megszűnt, helyére a Felügyelő Bizottság tagsági posztjára az Elnökség javaslatára már nem történt kooptálás a 2014. évi közgyűlés időpontjáig. Az Elnökség és a Felügyelő bizottság 2013-ban három alkalommal tartott ülést. Közgyűlést két alkalommal hívtunk össze, az OKSZ által kezdeményezett államtitkári találkozókra és más szakmai szervezetekkel együttműködve szervezett rendezvényekre az év során több alkalommal került sor. A közgyűlések és a mátrafüredi kihelyezett tanácskozás összehívását a munkatervben meghatározott feladatok és döntések indokolták.

Személyi változások

2014. január 1-től a Budapesti Történeti Múzeum főigazgatója dr. Farbaky Péter lett, ezáltal intézményének képviselője is az Országos Közgyűjtemények Szövetségében. 2013. február 24-től a Magyar Természettudományi Múzeum megbízott főigazgatója dr. Bajzáth Judit, aki feladatát 2013. július 31-ig látta el. Az intézmény képviselője dr. Korsós Zoltán 2013. augusztus 1-től. Az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatói feladatait 2013. szeptember 27-ig dr. Sajó Andrea látta el, majd 2013. szeptember 28-tól 2014. február 12-ig dr. Szemerey Péter megbízott főigazgatóként. Az intézmény képviselője 2014. február 13-tól Káldos János megbízott igazgatóként. A Ludwig Múzeum főigazgatója Bencsik Barnabás főigazgatói megbízatásának lejáratát követően 2013. június 1-től dr. Fabényi Júlia.

Szakmai közélet, az OKSZ tevékenysége

A szövetség 2013. évi tevékenységét a korábbi években kialakult gyakorlatot követve, azt kiteljesítve az alábbi jelentős feladatcsoportokba lehet sorolni:

- Együttműködés a területen működő szakmai szervezetekkel, érdekképviselési tevékenység.
- A közgyűjteményi területre vonatkozó jogszabálytervezetek véleményezése a kultúráért felelős minisztérium (EMMI) Közgyűjteményi Főosztálya felkérésére.
- Kormányhatározatokból, miniszteri rendeletekből eredő, a közgyűjteményi terület működését alapvetően befolyásoló feladatok megvalósítási lehetőségeinek kidolgozása.
- Javaslatok, kezdeményezések kidolgozása a kulturális ágazat irányítói részére a szakterület vonatkozásában.

A közgyűjteményi szakmai területek fenntartási, működtetési, fejlesztési lehetőségeinek stratégiai tervezésében szervező, koordináló szerep.

Az OKSZ tagjai bevonásával közreműködés a könyvtári, levéltári, múzeumi stratégia kidolgozásában

- Szakértői közreműködés felkérésre vezetői pályázatok elbírálásában, szakmai díjak odaítélésében, illetőleg a közgyűjteményi területeket érintő pályázatok értékelésében.

2013-ben már visszatérő feladatot jelentett az OKSZ számára, hogy ágazatirányítói döntés következtében múzeumszakmai szervezetek, országos múzeumok által szervezett országos múzeumi nagyrendezvények előkészítésében, döntési folyamataiban közreműködött, véleményével segítette a Múzeumi Majális, az Év Múzeuma pályázat, a Múzeumok Éjszakája és a Múzeumi Őszi Fesztivál megtervezését, eredményes lebonyolítását.

A 2013. év elején jelentkezett új feladat volt a Múzeumi Negyed koncepcióját előkészítő szakmai bizottságokba történő delegálás, és a részvétel folytatódott a munkában.

A 2013-as év kiemelt tevékenységét jelentette az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgyűjteményi Főosztályának felkérésére végzett szakértői tevékenység a múzeumi stratégia 2014-2020-as időszakra vonatkozó kidolgozásában. Képviselőink (E. Csorba Csilla, Cseri Miklós, Varga Benedek, Bereczki Ibolya, Bajzáth Judit) tevékenyen vettek részt a 2014-2020 közötti múzeumi stratégia és a könyvtári stratégia (Mender Tiborné) elkészítésében, mind a helyzetelemzés, az átfogó helyzetértékelés, mind a jövőre vonatkozó ajánlások kidolgozásában.

A soros elnök és az ügyvezető titkár több alkalommal folytatott egyeztetést a kulturális államtitkárral és helyettesével, valamint Schmidt Máriával, Kovács Vilmossal az első világháború centenáriumi emlékbizottság tagjaival. Több alkalommal került sor a kulturális államtitkárral, illetve a helyettes államtitkárral személyes találkozóra is. 2013 őszén az ICOM Magyar Nemzeti Bizottságával, a Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi szervezettel és a Magyar Vidéki Múzeumok Szövetségével közös levélben szólítottuk meg a hazai múzeumokat, hogy nyújtsanak előzetes tájékoztatást az első világháború centenáriumaival kapcsolatos tudományos, muzeológiai és kiállítási programjaik tervéről. A jelentős számú, tartalmas terveket összesített formában

juttattuk el az EMMI kultúrpolitikáért felelős helyettes államtitkára számára. Az anyag lehetőséget teremtett arra, hogy a kiírásra kerülő pályázatokon a muzeális intézmények is eredményesen vehessenek részt már 2014-ben és a többi év során is.

Munkatervünkben szerepelt az országos múzeumigazgatói konferencia megszervezése. Az elnökség döntése alapján a konferenciára vonatkozóan új - az EMMI Közgyűjteményi Főosztályával és kultúráért felelős államtitkársággal egyeztetett - tematikával kiegészítve 2013 májusára terveztük. 2013 kiemelkedő, OKSZ által szervezett szakmai eseményeként terveztük és készítettük elő 2013. május 29-30-ra a **Változó múzeumi struktúrák Magyarországon** című hiánypótló konferenciát, amelyre elsősorban múzeumi vezetőket hívtunk meg. A kétnapos, az ICOM MNB-vel közösen szervezett konferencia előadói között neves külföldi múzeumigazgatók, hazai minisztériumi vezetők és intézményvezetők szerepeltek volna. A minisztérium kérése alapján a tanácskozás megrendezésére végül nem került sor.

Az év során számos jogszabály módosításához készített véleményt a szervezet, melyek közül különösen fontos volt a szerepe az országos múzeumok kiemelt feladataira vonatkozó jogszabály megalkotásának. Ezen a területen továbbra is szükséges az országos intézmények szerepének további erősítése jogszabályi szinten.

Javasoltuk a múzeumi szakemberek számára is a pedagógusokéhoz hasonlóan az életpálya modell kidolgozását. Ennek keretében szükségesnek ítéltük meghatározni, hogy milyen elvek szerint, és milyen rendszerességgel legyen ajánlott a szervezett továbbképzés, melyek a prioritásai az életpálya adott szakaszában, valamint szükséges tartottuk tovább erősíteni az akkreditált, múzeumi területre specifikált akkreditált tanfolyamok szerepét. A minősítések és az álláshely pályázatok esetében célszerűnek ítéltük a szervezett továbbképzésben való eredményes munkavállalói részvétel figyelembe vételét.

A beszámolási időszakban az alábbi miniszteri rendeleteket, törvénytervezeteket, szakmai szervezetek javaslatait véleményeztük:

- Előterjesztés az egyes kulturális tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról (2013. jan.)
- Az emberi erőforrások minisztere által adományozható elismerésekről szóló EMMI rendelet tervezete (2013. jan.)
- a települési önkormányzatok által fenntartott muzeális intézmények 2013. évi szakmai támogatásáról szóló EMMI rendeletről (2013. február)
- Az országos múzeum, az országos szakmúzeum, a nemzeti könyvtár, az országos szakkönyvtár és az állami egyetem könyvtárának kiemelt feladatairól szóló EMMI rendelet (2014. január)
- a muzeális intézményekben őrzött kulturális javak kölcsönzéséről, valamint az állami tulajdonban lévő kulturális javak őrzési vagy bemutatási helyének kijelöléséről szóló EMMI rendeletről (2014. január)

Felkérésre képviseltük a szövetséget a Móra Ferenc-díj odaítélésére létrejött bizottságban, delegáltunk tagot az Alfa Program pályázatait elbíráló bizottságba, a Muzeológiai Akkreditációs Szakbizottságba. Az OKSZ elnöke részt vett az OSZMI intézményvezetői pályázati bíráló bizottságában. Az EMMI felkérésére dr. Fehér György képviselte az OKSZ-ot a Magyar Természettudományi Múzeum Főigazgatói pályázatának bíráló bizottságában. A szervezet képviseltette magát a Múzeumpedagógiai Nívódíj pályázat és a Múzeumpedagógiai Életműdíj szakmai javaslattevő bizottságában. Javaslatunkra Káldy Mária kapott felkérést a Móra Ferenc díj szakmai javaslattevő bizottságának tagságára, illetve elnöki tisztére.

A meghatározó múzeumszakmai szervezetekkel teljes volt az együttműködés. Eredményes a kapcsolat az ICOM Magyar Nemzeti Bizottságával.

Terveinknek megfelelően 2013. november 26-27- Mátrafüreden két napos tanácskozást tartottunk. A harmadik alkalommal megtartott megbeszélés sorozat lehetőséget nyújtott arra, hogy stratégiai, közgyűjteményi szakmai kérdésekben egységes álláspontot alakítsunk ki, ezen túl gyakorlati vezetési kérdésekben is számos egyeztetésre nyílt tér. A megbeszélés tovább erősítette a kölcsönös érdekérvényesítés lehetőségeit, egyúttal egymás tevékenységének jobb megismerésére, programok előzetes egyeztetésére, együttműködések kiépítésére is remek alkalomként szolgált.

A társadalmi szervezet honlapját a korábbi években kialakult gyakorlatnak megfelelően működtettük, arculatát újjáalakítottuk.

A korábbi években az évközi aktív együttműködés keretében az elnökség több alkalommal személyesen és szervezetileg is találkozott az országos közgyűjtemények gazdasági igazgatóit tömörítő egyesülettel. A 2013-as év folyamán az egyeztetésekre csak informálisan került sor.

A 2013-ra az intézmények számára biztosított költségvetési források a korábbi évekhez képest némileg kedvezőbb prognózist biztosítottak, legalábbis szinten tartásra, helyenként és esetenként kisebb mértékű bővülésre is sor került. Új feladatot hozott a 2013-as év több országos múzeum számára, amelyek a megyei múzeumi szervezet strukturális átalakulását követően több vidéki tagintézménnyel bővültek. Az országos múzeumok saját belső struktúrájába történő beillesztés első tapasztalatairól az érintett intézményvezetők a Múzeumok Majálisán nyújtottak részletes tájékoztatást kerekasztal-beszélgetés keretében. A levéltári terület átfogó átalakítása jelentékenyen megnövelte a korábbi Magyar Országos Levéltár – új nevén Magyar Nemzeti Levéltár – szerepét és feladatkörét.

Összességében elmondható, hogy a társadalmi szervezetünk szakmai érdekvédelmi szerepe 2013-ban fennmaradt, az EMMI képviselőivel kialakított kapcsolat keretében javaslatainkat rendszeresen elkészítettük, a szervezet egységes véleményalkotására törekedtünk. Javaslataink érvényesülésében 2013-ban elsősorban a szervezet képviselőinek személyes szerepvállalása dominált.

Anyagi helyzet

A befizetett tagdíjak összege biztosította a működésre fordított kiadásokat, melyek között szervezési költség, könyvelői díj, a honlap működtetésének költségei, banki számlavezetési költségek, jogi képviseleti díj, a mátrafüredi tanácskozás szállásköltsége szerepeltek.

Közyűlések 2013-ban

2013. március 19.

Évi rendes közgyűlés Szentendrén, a Szabadtéri Néprajzi Múzeumban

Az Elnökség 2012. évi közhasznúsági jelentése, a Felügyelő Bizottság 2012. évi beszámolója. Napirend: Képviseleváltozások, elnökségi tag változás, a soros évi elnök személyének bejelentése. A 2013. évi tagdíj mértékének és a befizetés határidejének megvitatása, a 2013. évi munkaterv és költségvetés megvitatása

2013. október 2. Budapesten, a Petőfi Irodalmi Múzeumban

Napirend: Az 1997. évi CXL tv. módosításával kapcsolatos teendők. Tematikus évadok – kérdések, lehetőségek. A 2013 őszi mátrafüredi kihelyezett tanácskozás előkészítése.

További rendezvények, események, programok

³
2012. november 26-27. Mátrafüred

Az OKSZ kihelyezett tanácskozása

A szakmai program kiemelt témái:

A múzeumi stratégia kérdései – Varga Benedek, Cseri Miklós, Csorba Csilla, Bereczki Ibolya

Múzeumrekonstrukciós kérdések – Az Iparművészeti Múzeum – Takács Imre

Tematikus évadok és a közgyűjtemények

Az 1. világháború centenáriumának programjai – E. Csorba Csilla, Bereczki Ibolya

Aktuális közgyűjteményi menedzsment kérdések

2013. december 20. Szentendre, az EMMI Közgyűjteményi Főosztályával közösen

Évértékelő egyeztetés

Elnökségi ülések

2013. február 19. Budapest, Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár

1. Az OKSZ 2012. évi tevékenységéről – Mender Tiborné elnök
2. Az OKSZ 2013. évi közgyűlésének előkészítése
3. Képviselőváltások
4. A soros elnök megválasztása és az ügyvezető titkár megbízása
5. Javaslatok a 2013. évi munkatervre
6. Változó múzeumi struktúrák Magyarországon - Válság, átalakulás, fejlődés című múzeumigazgatói konferencia programjának véglegesítése
7. Egyebek

2013. május 30. Budapest, Petőfi Irodalmi Múzeum

1. Általános elnöki tájékoztató
2. Aktuális ügyek, feladatok
3. Egyebek

2014. január 28. Budapest

1. Az OKSZ 2013. évi tevékenységéről – E. Csorba Csilla elnök
2. Az OKSZ 2014. évi közgyűlésének előkészítése
3. Képviselőváltások
4. A soros elnök megválasztása és az ügyvezető titkár megbízása
5. Javaslatok a 2014. évi munkatervre
6. Az országos múzeum, az országos szakmúzeum, a nemzeti könyvtár, az országos szakkönyvtár és az állami egyetem könyvtárának kiemelt feladatairól szóló EMMI rendelet véleményezésével kapcsolatos kérdések.
7. Egyebek

Szentendre, 2014. március 18.

Bereczki Ibolya
ügyvezető titkár

E. Csorba Csilla
elnök